

Odwoła, ywaĄą czy nie odwoła, ywaĄą?

Felietony

Nadesłany przez: Marek Szewczyk

Przesłany: 1.07.2026, 13:30:00

Weekend 26-28 czerwca 2026 roku zostanie zapisany w annałach pomiarów meteorologicznych jako rekordowy. Jeszcze nigdy w Polsce (od kiedy pomiary są... dokonywane) nie zanotowano 40,1-40,2 stopnia Celsjusza w cieniu. Takie temperatury zanotowano w Toruniu i w Sądubicach. Weekend ten przejdzie też do historii polskiego jeździectwa, gdy organizatorzy różnej rangi zawodów jeździeckich czy wyścigów konnych planowanych na te dni stanli przed nie lada wyzwaniem. A wielkim echem w całym środowisku jeździeckim odbiło się to, co się wydarzyło podczas zawodów międzynarodowych w WKKW w Strzegomiu, a właściwie w Morawie (do tego wrócić za chwilę).

Na odwołanie dwudniówki wyścigowej (27-28 czerwca) zdecydowała się spółka-córka Totalizatora Sportowego zarządzająca wyścigami konnymi na Sudecu. Przytaczam ten fakt, gdy potem wiele osób powołało się na ten przykład. A swoją drogą..., ciekawe, jak wadze wyścigowe wybrniłyby z takiej sytuacji, gdyby te rekordowe upały wypadły w dniu Derby, kiedy rozgrywanych jest jeszcze kilka innych ważnych (imiennych) gonitw, a wszystko w otocze wielkiej gali? Jeśli chodzi o zawody jeździeckie planowane na ten weekend, to chyba wszystkie się odbyły. Tylko większość organizatorów zmieniała rozkład dnia, np. planując przerwy w środku dnia. Na zawodach ujeżdżeniowych w Prudniku było bardzo łatwo rozegrać kilka konkursów rano, od 8.00 do ok. 11.00, bo to oznaczało, że sędziowie ocenili w tym czasie zaledwie 17 przejazdów, a potem (17.00-19.00) kolejnych 12 przejazdów. Jednym słowem, zarówno zawodnicy i ich konie, jak i sędziowie mieli komfortową sytuację. Takiego komfortu nie było na zawodach w skokach, bo tam frekwencja zawodników jest zawsze dużo większa niż w ujeżdżeniu, ale np. w Jaszkwie, podczas CSI2, w sobotę konkursy rozgrywano od 6.00 do 13.00, a potem od 16.00 do zmierzchu. W niedzielę zaś (już po awanturze w Strzegomiu), plan został skorygowany tak, że konkurs 140 cm rozpoczął się o godzinie 5.00 (!), Grand Prix – o 7.15, a konkurs ostatniej szansy – o 10.15. O godzinie 11.00 było już po zawodach. Jak było w Morawie w Morawie początek krosów w sobotę też zaplanowano wcześniej niż zazwyczaj, bo o godzinie 7.00, a potrwałaby do 14.00 (i potrwałaby). A od 17.00 miały rozpocząć się skoki w klasach krajowych. Na niedzielę zaś zaplanowane były skoki w sześciu klasach międzynarodowych oraz krosy w klasach krajowych oraz dwóch międzynarodowych. Ale plan tego, co miało wydarzyć się w sobotę począwszy od godziny 17.00, został zburzony przez interwencję trojga aktywistów Dolnośląskiego Inspektoratu Ochrony Zwierząt (DIOZ), których po jakimś czasie wsparła wulgarna influencerka nazywana (nie bez powodu) **Pato-Laluna**. To wrzaskliwe i napastliwe towarzystwo zablokowało kontynuację zawodów, wykrzykując... że zmuszanie koni do wysiłku przy temperaturze sięgającej 40 stopni, to zbrodnia. To "mordowanie koni". Jak awanturniczka... i wulgarna... osoba..., zwłaszcza w stosunku do jeździeckiej młodzieży, której – co zrozumiałe – nie podobało się to, że im się przeszkadza w uprawianiu ich ukochanego sportu jeździeckiego, okazała się owa patologiczna influencerka, nie będąc siłą rozpisywana. Zapewne większość z tych, którzy czytają... ten tekst, widziała filmiki na FC, Instagramie czy platformie X. W skrócie tylko

o tym, jak siÄ™™ dalej potoczyÄ™, zawody po ponad 2-godzinnych pertraktacjach organizatora wspieranego przez powiatowego lekarza weterynarii oraz policjÄ™™. Ok. 19 pojawiÄ™, siÄ™™ komunikat, Å½e skoki dla krajowych klas majÄ™... siÄ™™ rozpoczÄ™...Ä± o 20.15, ale niedzielne krosy sÄ™... anulowane. Dla uczestników miÄ™™dzynarodowych klas, które sÄ™... juÅ½ po krosach, niedziela zacznie siÄ™™ o 6.00 przeglÄ™...dami koni, a od 7.00 bÄ™™dÄ™... rozgrywane konkursy skoków. Wszystko zostaÄ™,o zaplanowane tak, aby skoÄ™,czyÄ™ do godziny 10.00. Dlaczego? Przede wszystkim dlatego, Å½e to wÄ™,aÄ™ niedziela miaÄ™,a byÄ™ tym najgorÄ™™tszym dniem. I ostatni koÄ™, zjechaÄ™, z parkuru ok. 9.45. A dlaczego niedzielne krosy dla klas krajowych i dwóch miÄ™™dzynarodowych – które przecieÅ½ teÅ½ moÅ½na by zaczÄ™...Ä± rozgrywaÄ™ równoległe od godziny 7.00, zostaÄ™,y anulowane? Bynajmniej nie dlatego, Å½e organizator obawiaÄ™, siÄ™™ 40-stopniowego upaÄ™,u, bo do godziny 10.00 takie temperatury nie miaÄ™,y siÄ™™ pojawiÄ™. Chodzi o to, Å½e w sobotniej naradzie na szczycie, policja ostrzegaÄ™,a przed eskalacjÄ™... wydarzeÄ™,. O ile mogÄ™,a zabezpieczyÄ™ teren, gdzie rozgrywane miaÄ™,y byÄ™ skoki, o tyle zabezpieczenie caÄ™ej trasy krosu byÄ™,o praktycznie nierealne. A trzeba byÄ™,o wziÄ™...Ä± pod uwagÄ™™ taki oto scenariusz, Å½e któreÄ™ z aktywistów DIOZ (bÄ™...dÄ™ ten wulgarny babsztyl) wtargnie na trasÄ™™ i bÄ™™dzie próbowaÄ™ zastopowaÄ™ galopujÄ™...cego konia. A wówczas tragedia jest moÅ½liwa.WBGTJuÅ½ w sobotÄ™™, kiedy w internecie rozpÄ™™taÄ™,a siÄ™™ burza i wiele osób komentowaÄ™,o to, co siÄ™™ wydarzyÄ™,o w Strzegomiu, w komentarzach potÄ™™piajÄ™...cych chamskie zachowanie Pato-Laluny, czy zwracajÄ™...cych uwagÄ™™ na wiele spraw sÄ™...dowych, jakie majÄ™... wytaczane aktywiÄ™ci DIOZ, pojawiÄ™,y siÄ™™ gÄ™,osy, Å½e jednak zawody ze wzglÄ™™du na upaÄ™, powinny byÄ™ przerwane, Å½e zmuszanie koni do wysiÄ™,ku przy tych temperaturach jest nieetyczne. Nie podzielam tej opinii. Jako absolwent Zootechniki i koniarz wiem, Å½e koÄ™, jako gatunek bez problemów znosi zarówno 20-stopniowe mrozy i nie potrzebuje ciepÄ™ej derki (oczywiÄ™cie o ile nie jest golony), a z drugiej strony w lecie daje sobie Å½wietnie radÄ™™ na pastwisku czy padoku, kiedy temperatura przekracza 30 stopni. Takie warunki spotykaÄ™, kiedyÄ™ w swoim naturalnym Å½rodowisku, czyli na stepie. A udomowienie konia aÅ½ tak duÅ½o nie zmieniaÄ™,o w jego fizjologii. Wiem, Å½e koÄ™, sportowy, jeÄ™li jest w regularnym treningu, a zwÄ™,aszcza w treningu do WKKW, jest w stanie bez uszczerbku dla zdrowia znosiÄ™ duÅ½y wysiÄ™,ek, czyli jest w stanie szybko galopowaÄ™ i przeskakiwaÄ™ przeszkody, nawet w wysokich temperaturach. Ale jak wysokich? Czy jest jakaÄ™ granica, której przekraczaÄ™ nie wolno? JeÄ™li tak, to kto tÄ™™ granicÄ™™ wyznaczyÄ™,? Na jakim poziomie? Czym ona jest mierzona? Czy tylko temperaturÄ™...? Czy przepisy FEI lub PZJ jasno tÄ™™ granicÄ™™ wyznaczajÄ™...? TÄ™™ granicÄ™™ zaczÄ™...Ä™,em poszukiwaÄ™ teÅ½ z innego powodu. Chodzi o prawo. JeÄ™li organizator ma ubezpieczone zawody, a musi je odwoÄ™,aÄ™, to musi podaÄ™ przyczynÄ™™. I to dobrze uargumentowanÄ™... , bo wiadomo, Å½e firmy ubezpieczeniowe wykorzystajÄ™... kaÅ½dÄ™... lukÄ™™, aby ubezpieczenia nie wypÄ™,aciÄ™.JeÄ™li organizator odwoÄ™,aÄ™,by zawody na dwa dni przed pierwszÄ™... próbÄ™... (np. we wtorek, kiedy ujeÄ½dÄ½enie zaczynaÄ™ siÄ™™ miaÄ™,o w czwartek), powoÄ™,ujÄ™...c siÄ™™ na prognozy pogody, Å½e w sobotÄ™™ i niedzielÄ™™ ma byÄ™ ok. 40 stopni Celsjusza, to ubezpieczyciel zaÅ½Ä™...da pokazania mu przepisu, który mówi, Å½e przy 40-stopniowym upale nie wolno rozgrywaÄ™ zawodów. **A takiego paragrafu ani w przepisach FEI, ani PZJ nie ma.** W komentarzach na FC natknÄ™...Ä™,em siÄ™™ na wpis, Å½e przecieÅ½ w Hiszpanii, Portugalii, gdzie wiosnÄ™..., ale takÅ½e latem, jest rozgrywanych wiele zawodów miÄ™™dzynarodowych w skokach, temperatury bardzo czÄ™™sto przekraczajÄ™... 30 stopni, a nierzadko dochodzÄ™... do 40. Podobnie jest na południu Francji, gdzie na Lazurowym WybrzeÅ½u odbywa siÄ™™ latem wiele prestiÅ½owych zawodów (np. Global Champions Tour). Podobnie jest na Florydzie.JeÄ™li siÄ™™gniemy do historii, to przecieÅ½ igrzyska olimpijskie czÄ™™sto odbywaÄ™,y siÄ™™ w miejscach, gdzie wysokie temperatury i wilgotnoÄ™Ä± dajÄ™... siÄ™™ we znaki mieszkańcom, a takich warunkach musiaÄ™,y byÄ™ rozgrywane konkurencje jeÄ™dzieckie. Pamiętam, jak gorÄ™...co byÄ™,o w Barcelonie, a gorÄ™...co i parno w Atlancie (bo na obu tych IO byÄ™,em). Podobnie byÄ™,o w Tokio, a ostatnio w ParyÅ½u teÅ½ byÄ™,y upaÄ™,y. Jak sobie z tymi

problemami radzono? Czy byÅ, (i czy nadal jest) wskaÅnik, którym moÅna mierzyÅ, kiedy konie mogÅ... startowaÅ, a kiedy nie? **Okazuje siÅ™, Å½e jest taki wskaÅnik. To WBGT (Wet-bulb globe temperature).** To wskaÅnik uwzglÅdniajÅcy nie tylko temperaturÅ™ powietrza, ale takÅ½e wilgotnoÅ™ oraz prÅ™dkoÅ™ wiatru i promieniowanie cieplne. SÅ, uÅy do oceny wpÅywu gorÅcego mikroklimatu na organizm czÅowieka. Jest wykorzystywany w BHP (prawo pracy), sporcie oraz wojsku do zapobiegania udarom cieplnym. JeÅli chodzi o sport jeÅdziecki, to szczegÅy moÅna znaleÅ w Eventing Memorandum. Jest tam zapisane, Å½e jeÅli index WBGT jest równy lub wyÅszy niÅ 32, to – zacytujÅ™ dokÅadnie po angielsku: *It means that climatic conditions are hazardous for Horses to compete in and will require further modifications to the competition.* A po polsku brzmi to tak: *„Oznacza to, Å½e warunki pogodowe stanowiÅ... zagroÅenie dla koni biorÅcych udziaÅ, w zawodach i bÅ™dÅ... wymagaÅy wprowadzenia dalszych zmian w programie zawodów.”* Okazuje siÅ™, Å½e jest licznik, którym moÅna mierzyÅ ów index, tylko nikt w Polsce nie widziaÅ, jak to urzÅdzenie wyglÅda. Bo do tej pory nie byÅo powodów je uÅywaÅ na zawodach jeÅdzieckich. PamiÅtajmy jednak, Å½e klimat siÅ™ zmienia i 40-stopniowych upaÅów moÅemy siÅ™ spodziewaÅ w kolejnych lata i to niewykluczone, Å½e takich weekendów bÅ™dzie wiÅ™cej. Warto wiÅ™c, aby organizatorzy waÅnych, cyklicznych zawodów miÅ™dzynarodowych siÅ™ w taki miernik zaopatrzyli. ChociaÅ organizator zawodów w Morawie nie miaÅ, takiego urzÅdzenia do pomiarów indexu WBGD, ale otrzymaÅ, od jakiejÅ firmy specjalizujÅcej siÅ™ w takich pomiarach wykres ilustrujÅcy, gdzie przebiega czerwona linia. Przy jakich parametrach temperatury i wilgotnoÅci index osiÅga 32 lub przekracza tÅ™ wartoÅ. W Morawie w sobotÅ™ w godzinach 12-14 (ostatnie krosy) temperatura nie przekraczaÅ, a 35 stopni. Przy tej temperaturze i wilgotnoÅci 30% index wynosi 31. Prawdopodobnie wilgotnoÅ™ byÅ, a mniejsza, bo pamiÅtajmy, Å½e czerwiec jest w polskim klimacie najsuchszym miesiÅcem. KonkludujÅc, organizator zawodów w Morawie miaÅ, prawo nie przerywaÅ zawodów, nie odwoÅywaÅ ich w trakcie, gdyÅ wg wskaÅnika WBGT nie zostaÅ, a przekroczona czerwona linia. **PamiÅtajmy, sam upaÅ, bez duÅej wilgotnoÅci, nie jest groÅny dla koni.** Widocznie ta ÅwiadomoÅ™ jest powszechna wÅród zawodników, bo warto zwróciÅ uwagÅ™, Å½e Å½aden z nich nie wycofaÅ, konia przed sobotnim krosiem, obawiajÅc siÅ™ skutków wysiÅku w upale. A w dzisiejszych czasach 100% koni jest wÅ, asnoÅciÅ... prywatnych osób, czy to posiadajÅcych ich jeÅdóców, czy ich sponsorów. ZapÅacili za te konie niemaÅ, e pieniÅdze i dbajÅ... o nie. Nikt z nich nie chciaÅ, zamÅczyÅ konia. I nie zamÅczyÅ, jak w tym Åwietle wyglÅdajÅ wrzaski aktywistów DIOZ-u czy tego babsztyla? Organizacje prozwierzÅce w Morawie do akcji wkroczyÅ, ciesząc siÅ™ zÅ, Å... sÅ, awÅ... DIOZ. Dlaczego zÅ, Å...? Nie bÅ™dÅ™ siÅ™ rozpisywaÅ, o tym, tylko zachÅcam, aby wejÅ na FC na stronÅ™ „Prawda o DIOZ”, gdzie inni informujÅ... o tym, jak ta organizacja dziaÅ, a. A jak dziaÅ, ajÅ... inne organizacje? ZacytujÅ™ za zgodÅ... **Krzysztofa Szustera** wpis na FC, jaki zmieÅciÅ, pod moim tekstem (i filmem). *Marku! Równo dziesiÅ™ razy odpowiedziaÅ, em na apele róÅnych fundacji „ratujÅ... cych” konie. OdpisywaÅ, em publicznie z imienia i nazwiska - zapÅ, acÅ™ caÅ, Å... brakujÅ... cÅ... kwotÅ™, przyÅlijcie mi tylko xero paszportu tego konia! I jak myÅlisz ile razy mi odpowiedziano?…; 1 raz!!! PrzysÅ, ano mi xero, ale nie tego konia, na którego zbierano pieniÅ... dze! Od tego czasu nie odpowiadam i uznajÅ™ ich dziaÅ, ania jako patologię™ i eko-terroryzm!* Inny mój znajomy opowiedziaÅ, mi z kolei takÅ... historiÅ™. Kilka lat temu miaÅ, takÅ... sytuację™, Å½e jego koÅ, wymagaÅ, operacji, na którÅ... w tym momencie nie byÅ, o go staÅ. Ta wieÅ™ rozeszÅ, a siÅ™ wÅród jego znajomych. I zgÅ, osiÅ, a siÅ™ do niego osoba z fundacji ratujÅcej konie (nazwÅ™ fundacji pominÅ™) z takÅ... oto propozycją... Owego konia uwiÅ... Å½emy na grubym Å, aÅ, cuchu do pÅ, otu, jego nogi skrÅ™pujemy w ten sposób, w jaki kiedyÅ rolnicy wiÅ... zali koniom nogi przed wypuszczeniem ich na pastwisko, zrobimy zdjęcie i wrzucimy je do internetu z apelem o zbiórkÅ™ pieniÅ™dzy, aby ratowaÅ tego konia przed

rzeÅniÄ.... PieniÄdzmi ze zrzutki siÄ podzielimy. Powinno wystarczyÄ na operacjÄ konia, a reszta dla nas. Znajomy nie skorzystaÄ, z tej propozycji, ale od tej pory straciÄ, zaufanie do wszystkich fundacji prozwierÄcych. Czy wszystkie organizacje prozwierÄce dziaÅ,ajÄ... w ten sposób? Taka teza byÄ,aby zapewne niesprawiedliwa dla wielu z nich. ZaryzykujÄ jednak takÄ... oto teÄ. Im bardziej jakaÅ organizacja jest aktywna w social mediach z publikowaniem filmików dziaÅ,ajÄ...cych na emocje odbiorców, typu” ratujcie Zenka bo za dwa dni trafi do rzeÅni”, albo pokazujÄ...ce obraz z ich interwencji, gdzie jest mnóstwo agresji sÅownej z obu stron, czy wrÄcz rÄkoczynów – tym u ich dziaÅ,aczy jest mniej empatii dla zwierzÄ...t, a wiÄcej Å...dzy pieniÄ...dza. Im jakaÅ fundacja dziaÅ, a ciszej, tym tej empatii jest wiÄcej, Å...dzy pieniÄ...dza mniej lub wcale. Ale jak takÄ... wiedzÄ rozpowszechniÄ wÅród ludzi, którzy nie sÄ... koniarzami? Oto jest pytanie!**Marek Szewczyk**